

**Trafikkontorets riktlinjer
för
resor och transporter
2009**

Innehållsförteckning	Sida
Riktlinjer för resor och transporter	3
Allmänna tillämpningsanvisningar för resor	4
Lokala resor i tjänsten	6
Nationella och internationella resor i tjänsten	8
Fordon och upphandlade transporter	9
Bilaga 1: Miljöbilsdefinition för Stockholms stad	10
Bilaga 2: Minimikrav för trafiksäkra fordon	12
Bilaga 3: Riktlinjer för anskaffning och användning av tjänstefordon från 2008-09-01	14

Riktlinjer för resor- och transporter

Stockholms stad arbetar målmedvetet för att göra Stockholm till en ekologiskt hållbar och trafiksäker storstad. Stadens medarbetare ska föregå med ett gott exempel. Dessa riktlinjer gäller för alla resor som sker i tjänsten, såväl lokala, nationella som internationella resor, och som betalas av Trafikkontoret. Riktlinjerna gäller även vid upphandling av resor, transporter, inköp/leasing av fordon, transporttjänster och entreprenadarbeten som kontoret utför eller som annan utför på deras uppdrag.

Resor till och från arbetet omfattas inte av dessa riktlinjer, men arbetsgivaren ser gärna att intentionerna i riktlinjerna används och följs även vid dessa resor.

Syfte

Syftet med kontorets riktlinjer för resor och transporter, med tillhörande tillämpningsanvisningar och bilagor, är att den ska:

- vara ett styrdokument för ett mer kostnadseffektivt, trafiksäkert och miljöanpassat resande
- leda till att de fordon som används i och av kontorets verksamheter är miljöfordon enligt Stockholms stads miljöbilsdefinition
- skapa en trygg och säker arbetsmiljö för kontorets anställda
- minimera risken för att andra trafikanter kommer till skada vid resor och transporter som görs av eller på uppdrag av kontoret

Miljö

Resor i tjänsten/tjänsteresor ska genomföras så att påverkan på miljön minimeras. Detta innebär att energianvändning och utsläpp till luft från direkta resan ska minimeras.

Trafiksäkerhet

Resor i tjänsten ska ske på ett så trafiksäkert sätt som möjligt med hänsyn till både resenären och medtrafikanter.

Effektivitet

Resor i tjänsten/tjänsteresor ska ske på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt med hänsyn tagen till miljö, medarbetarnas individuella förutsättningar och behov och arbetseffektivitet. Andra kommunikationsmedel än fysiska transporter, som t ex tele- och datakommunikation, skall användas när detta är arbetseffektivt.

Ansvar

Varje **chef** har ansvar för att riktlinjerna efterlevs av hans eller hennes medarbetare. Det innebär att chefen ska:

- säkerställa att alla medarbetare känner till innehållet i riktlinjerna och tillämpningsanvisningar med bilagor
- säkerställa att medarbetare har kunskaper om säker och miljöanpassad trafik så att de förstår syftet med riktlinjerna och handlar som goda föredömen.

Varje **medarbetare** ansvarar för att hans eller hennes egna eller upphandlade resor och transporter sker på ett miljöanpassat, säkert och effektivt sätt i enlighet med riktlinjerna.

Allmänna tillämpningsanvisningar för resor

Tjänsteresa är en resa föranledd av ett uppdrag eller liknande som en medarbetare ska utföra på annan plats än tjänstestället. Tjänsteresa kan även omfatta en studieresa, deltagande i konferens eller planeringsdag.

Planering av resor

Samtliga anställda på trafikkontoret har ett ansvar att planera sina resor på ett sådant sätt att man så långt som möjligt lever upp till intentionerna i riktlinjerna. Detta innebär att resor i tjänsten ska planeras och väljas så att miljöpåverkan, säkerhetsrisker och totalkostnad minimeras. I de fall där resenären gör bedömningen att arbetsuppgiften kräver en fysisk resa ska resenären välja det reseupplägg från dörr till dörr som bedöms som mest miljöanpassat, säkrast och effektivast

Vid bedömning av miljöpåverkan ska utsläpp av fossilt koldioxid prioriteras. Vid beräkning av totalkostnaderna ska hänsyn tas till alla delar: transport, logi, traktamente, resetillägg, arbetstid och restid. Rekommendationer och krav rörande säkerhet ska följas.

Undersök om det finns ett alternativ till fysisk resa

Möjligheterna att använda olika typer av tele- och datakommunikation ökar hela tiden. Innan en resa beställs ska resenären överväga om det är möjligt att ersätta resan till förmån för telefonmöte och/eller dokumentdelning (trafikkontorets projektplats på webben). Genom att mötas på distans kan man göra stora besparingar i tid, pengar och miljö.

Samordning och samåkning

Samåkning är både kostnadseffektivt och miljövänligt. Före varje resa bör möjligheter till samåkning undersökas.

Planering av konferenser och möten

Vid planering av konferenser och möten ska värdet av att minimera deltagarnas sammanlagda resor beaktas. Deltagarna ska också kunna ta sig till mötet på ett säkert och miljövänligt sätt.

Av miljöskäl ska möten, konferenser och planeringsdagar som arrangeras av kontoret inte förläggas till kryssningsbåtar.

Beslut om tjänsteresa, reseprogram och reseberättelse

- Ett *reseprogram* där syfte och innehåll med resan tydligt framkommer ska finnas som underlag för ett resebeslut.
- Ett skriftligt *resebeslut* ska godkännas av överordnad chef, enligt delegationsordning i personalärenden.
- Resebeslutet ska finnas för alla resor utanför Storstockholm och för studieresa, deltagande i konferens eller planeringsdag.
- Resebeslutet tillsammans med ett reseprogram skickas efter godkännande av ansvarig chef till Administrativa avdelningens personalenhet.

- En *reseberättelse* ska skrivas för nationella och internationella resor inom två veckor efter hemkomsten. Två exemplar av reseberättelsen överlämnas till Trafikkontorets arkiv.

Beställning av resor

- Alla beställningar av biljetter, hotellrum, flygtaxi, visum m m ska göras genom stadens centralupphandlade researrangörer.
- Kontoret ska använda sig av det resealternativ så att miljöpåverkan, säkerhetsrisker och totalkostnad minimeras. Resor ska bokas så tidigt som möjligt så att det går att få lågprisbiljetter. Ändringar och avbokningar ska göras så snart som möjligt.
- Planeringsdagar/resor ska ske inom stockholmsområdet.
- Kontorets medarbetare ska under inga omständigheter acceptera resor som någon annan än staden bekostar.

Första hjälpen

Den som kommer först till en trafikolycka bör stanna och hjälpa till. Med kunskaper i första hjälpen ökar förutsättningarna att göra en bra insats. Trafikkontorets medarbetare ska ha kunskaper i första hjälpen.

Lokala resor i tjänsten

Inriktningen vid lokala resor ska vara att det mest miljöanpassade färd sättet väljs med hänsyn tagen till tidsåtgång.

Definition och avgränsning

En lokal resa är en resa där destinationen ligger inom den vanliga verksamhetsorten för trafikkontorets arbete. Den vanliga verksamhetsorten utgörs av ett område inom ett avstånd av 50 kilometer från trafikkontorets lokaler, Fleminggatan 4, eller annan plats där huvuddelen av arbetet utförs.

1. Prioritering för lokala resor

I normalfallet ska kollektiva transporter som tunnelbana, pendeltåg eller buss väljas i första hand och korttidsuthyrning i andra hand. På kortare sträckor bör man överväga att cykla eller promenera.

För korta resor i tjänsten kan med fördel cykel användas. Används cykel för resor i tjänsten bör cykelhjälm användas. Det finns 72 låncykelstationer runt om i staden, bland annat ett lägligt placerat bredvid Tekniska Nämndhusets entré. Alla kontorets anställda erbjuds låncykelkort. Avdelningen Tillstånd lämnar vidare information om låncykelkortet.

2. Korttidsförhyring av bilar

För kortare bilresor används bilar som kontoret kan hyra via stadens ramavtal. Syftet är att trafikkontorets anställda vid bilresa ska garanteras fordon som uppfyller högt ställda miljö- och säkerhetskrav.

3. Egen bil

Egen bil i tjänsten används endast i undantagsfall. Samtliga anställda som använder egen bil i tjänsten ska teckna avtal med arbetsgivaren i enlighet med BIL 01, allmänna bestämmelser § 1 mom 2. Avdelningarna ska årligen se över förutsättningarna för gällande avtal enligt BIL01.

För avtal som börjar gälla från och med den 1 januari 2010 gäller följande krav:

- Vara inregistrerad första gången tidigast 1 januari 2004
- Vara så energisnåla som möjligt med hänsyn till sin storleksklass, vilket innebär högst 8,6 liter bensin eller 7,7 liter diesel/100 km.
- Ha huvudstöd och trepunktsbälte på de platser som används och ha krockkudde på förarplatsen.
- Ha minst 3 mm mönsterdjup på sommardäck (fria från HA-oljor) och 4 mm på dubbria vinterdäck (fria från HA-oljor)
- Bilen ska uppfylla kraven för minst fyra stjärnor vid provning enligt Euro NCAP
- Vara utrustade med antisladdsystem (ESP).
- Vara utrustade med bältespåminnare på förarplats enligt Euro NCAP.
- Ha bra skydd för passagerarna vid frontal- och sidokollisioner, vilket anges vara uppfyllt om bilen uppfyller kraven för minst fyra stjärnor vid provning enligt Euro NCAP (European New Car Assessment Programme)

4. Säker och sparsamkörning

En säker körning förutsätter att trafikreglerna följs. Vid bilresa bör mobiltelefonsamtal undvikas. Vid mobiltelefonsamtal under bilresa ska handsfreefunktion användas.

Körsättet har stor påverkan på bränsleförbrukning och avgasutsläpp. Personal som kör mycket i tjänsten ska genomgå en utbildning i sparsam körning.

5. Motorcykel och moped

Motorcykel och moped hör till de fordon som utsätter förare och passagerare för det största skaderisken. Tjänsteresa med dessa fordon ska därför inte förekomma.

Nationella och internationella resor i tjänsten

Definition och avgränsning

Med längre resor avses resor där destinationen ligger utanför den vanliga verksamhetsorten för trafikkontorets arbete. Den vanliga verksamhetsorten utgörs av ett område inom ett avstånd av 50 kilometer från trafikkontorets lokaler, Fleminggatan 4, eller annan plats där huvuddelen av arbetet utförs.

1. Planering av resor

Se bilaga 1 – Planering av resor.

2. Beställning av resor

Se bilaga 1 – Beställning av resor.

3. Anslutningsresor till och från huvudresa samt resor på destinationsorten

I normalfallet utnyttjas kollektivtrafik, flygbuss, tåg för resor till och från avrese- och ankomstterminaler samt för resor på destinationsorten. Som andraalternativ kan taxi, helst med samåkning (1) användas. Vid val av taxi skall i första hand miljöbilar användas.

4. Tåg-, båt- och bussresor

För resor inom Sverige ska tåg och buss i linjetrafik väljas i första hand. Detta motiveras av att dessa transportslags begränsade miljöpåverkan.

5. Flygresor

Flygresor utnyttjas i första hand för längre utrikesresor, samt till destinationer där tåg eller buss i linjetrafik inte utgör ett realistiskt alternativ. Detta motiveras av att flyget har en större miljöpåverkan. Generellt gäller att huvudresan måste vara längre än 50 mil för att flyg ska användas.

6. Bilresor

Bil bör i möjligaste mån undvikas för längre resor, eftersom miljöpåverkan generellt är större än för linjebunden trafik. Möjligheter som samåkning ska undersökas före resan.

Korttidsförhyring, stadens ramavtal – används i första hand

Om resan ska ske med personbil ska bilar hyras via kontorets 'bilpool'

Leasingbil – används i andra hand

Leasingbilar ska uppfylla Stockholms stads definition för miljöbilar. Bilarna ska också minst uppfylla kontorets trafiksäkerhetskrav på köpta, hyrda eller leasade fordon. Se Bilaga 5.

Egen bil/privat bil – används i tredje hand

Egen bil ska enbart användas vid tjänsteresor när andra alternativ saknas. Den egna bilen ska uppfylla kontorets gällande krav på miljö och säkerhet, se Lokala resor i tjänsten under Egen bil.

1 Med samåkning menas att man utnyttjar Tågtaxi eller Flygtaxi med en eller två medresenärer.

Fordon och upphandlade transporter

Dessa riktlinjer gäller för inköp/leasing av fordon, transporttjänster och entreprenadarbeten som kontoret utför eller som annan utför på deras uppdrag. Att minska miljöpåverkan ska starta redan när en process för anskaffning av nytt fordon börjar eller när en entreprenadupphandling startar. Trafikkontorets riktlinjer för anskaffning och användning av tjänstefordon från 2008-09-01 gäller parallellt med dessa riktlinjer (bilaga 3).

Miljöbilar i egen verksamhet

Alla bilar som trafikkontoret köper eller leasar ska uppfylla kraven i den senaste Miljöbilsdefinitionen för Stockholms stad – se bilaga 1. Beslut om undantag från detta fattas av trafik- och renhållningsnämnden. Bilarna ska också minst uppfylla kontorets trafiksäkerhetskrav på köpta, hyrda eller leasade fordon, se bilaga 2.

Avrop från gällande ramavtal ska ske. Vid val av fordon ska den leverantör väljas som kan erbjuda det ekonomiskt mest fördelaktiga alternativet. Den beställande avdelningen ska bifoga en sådan kartläggning vid beställningen.

Fordon i upphandlad verksamhet

Stockholms stad har ambitionen att göra Stockholm till en ekologiskt hållbar och trafiksäker storstad. För att nå dit krävs att transporter i Stockholm är säkra och miljöeffektiva. Det är viktigt att kontoret föregår med gott exempel i sina upphandlingar.

Om inte högre krav ställs i förfrågningsunderlaget tillämpas de av Kommunfullmäktige 2007-11-27 beslutade 'Miljökrav vid upphandling av entreprenader och tjänster' där fordon och/eller arbetsmaskiner ingår. Tillämpningsanvisningar till miljökraven, i vilka särskilt anpassning av kraven till mindre driftentreprenader ska ingå, ska beaktas

Upphandlingsguide för miljöanpassade och trafiksäkra transporter ska fungera som ett stöd och ger förslag till hur man kan gå tillväga vid upphandlingar.

<http://miljobarometern.stockholm.se/content/docs/gc/9/Guide%20to%20environmentally%20sound%20transports.pdf>.

Rulla Rätt – lätta fordon, guide till krav på miljöanpassade däck ska fungera som ett stöd och ger förslag till hur man kan gå tillväga vid upphandlingar.

Uppföljning av miljökraven vid upphandling av entreprenader och tjänster genomförs under entreprenörens första år efter avtalets tecknande och när entreprenörens fordonspark förändras under avtalsperioden. Efter uppföljningen sammanställs resultatet i rapporten 'Rapport över uppföljning av miljökrav vid upphandling av entreprenader och tjänster' och eller annan av kontoret godkänd uppföljningsmetod ska användas. (ny rutin)

Bilaga 1

Miljöbilsdefinition för Stockholms stad

Personbilar med maximalt fyra sittplatser utöver förarplats

Denna definition av miljöbilar med maximalt fyra sittplatser utöver förarplats är i huvudsak överensstämmande med förordningen SFS 2006:1572 om statliga myndigheters inköp och leasing av miljöbilar. Om/när regeringen uppdaterar eller justerar sin förordning om inköp av miljöbilar uppdateras automatiskt denna definition. Det innebär att bilar med första registrerings datum efter ikraftträdande av eventuell ny förordning automatiskt bedöms efter den nya definitionen.

Bensin- och dieseldrivna miljöbilar

Om en personbil som tillhör lägst miljöklass 2005 är utrustad med teknik för drift endast med bensin, eller är utrustad med teknik för drift endast med diesel, får, enligt uppgift i vägtrafikregistret, utsläppet av koldioxid vid blandad körning inte överstiga 120 gram per kilometer. Om en personbil är utrustad med en kompressionständer motor skall, enligt uppgift i vägtrafikregistret, utsläppet av partiklar vara lägre än 5 milligram per kilometer.

Miljöbilar som kan drivas med alternativt bränsle utom gasol

Om en personbil som tillhör lägst miljöklass 2005 är utrustad med teknik för drift helt eller delvis med annat bränsle än bensin, diesel och gasol, får, enligt uppgift i vägtrafikregistret, bränsleförbrukningen per 100 kilometer vid blandad körning inte överstiga 9,2 liter bensin[1], 8,4 liter diesel eller 9,7 kubikmeter gas[2]. Om det i vägtrafikregistret finns uppgift om att personbilen kan drivas med två olika bränslen, gäller det för personbilen mest fördelaktiga värdet.

Om fordonet inte är typgodkänt för det alternativa bränslet skall det genom uppgifter från tillverkaren eller generalagenten säkerställas att fordonet vid drift även med sådant bränsle motsvarar kraven enligt lägst miljöklass 2005 och, om fordonet har en kompressionständer motor, att utsläppet av partiklar är lägre än 5 milligram per kilometer (lägst miljöklass 2005PM).

Om en personbil inte kan drivas med en bränsleblandning som till övervägande del, räknat på bränslets energiinnehåll, består av alternativt bränsle, gäller istället för gränsvärdena i första stycket de gränsvärden som anges för bensin- och dieseldrivna miljöbilar ovan.

En automatväxlad personbil skall anses uppfylla de gränsvärden som anges i första stycket, om den i övrigt är identisk med en manuellt växlad personbil som uppfyller tillämpligt gränsvärde.

Om en personbil inte kan drivas med en bränsleblandning som till övervägande del, räknat på bränslets energiinnehåll, består av alternativt bränsle, gäller i stället gränsvärdena för bensin- och dieseldrivna bilar ovan.

Om en personbil tillhör miljöklass El får, enligt uppgifter från tillverkaren eller generalagenten, elenergiförbrukningen per 100 kilometer inte överstiga 37 kilowattimmar.

Personbilar med minst fem sittplatser utöver förarplats

Definition

Personbil /minibuss minst fem sittplatser utöver förarplats räknas som miljöbil om den är utrustad med teknik enligt något av följande:

- a) Personbil /minibuss som kan drivas helt eller delvis med elektricitet.
- b) Personbil /minibuss som är utrustad med teknik för drift helt eller delvis med annat bränsle än bensen, diesel och gasol.

Fordon med kompressionstænd motor ska klara partikelkraven i lögst miljöklass 2005PM enligt uppgifter i vägtrafikregistret.

Fordon med eldrift (kategori a) ska tillhöra miljöklass El eller Hybrid.

Fordon med alternativt bränsle (kategori b) ska kunna drivas med en bränsleblandning som till övervägande del, räknat på bränslets energiinnehåll, består av det alternativa bränslet. Det ska tillhöra lögst miljöklass 2005 /2005PM eller högre. Om fordonet inte är typgodkänt för det alternativa bränslet, skall det genom uppgifter från tillverkaren eller generalagenten säkerställas att fordonet vid drift även med sådant bränsle motsvarar kraven enligt lögst miljöklass 2005 /2005PM.

Lätta lastbilar och lätta bussar , upp till 3,5 ton totalvikt

Definition

Transportfordon registrerade som lätt lastbil eller lätt buss räknas som miljöfordon om de är utrustade med teknik enligt något av följande:

- a) Lätt lastbil eller lätt buss som kan drivas helt eller delvis med elektricitet.
- b) Lätt lastbil eller lätt buss som är utrustad med teknik för drift helt eller delvis med annat bränsle än bensen, diesel och gasol.

Fordon med kompressionstænd motor ska klara partikelkraven i lögst miljöklass 2005PM enligt uppgifter i vägtrafikregistret.

Fordon med eldrift (kategori a) ska tillhöra miljöklass El eller Hybrid.

Fordon med alternativt bränsle (kategori b) ska kunna drivas med en bränsleblandning som till övervägande del, räknat på bränslets energiinnehåll, består av det alternativa bränslet. Det ska tillhöra lögst miljöklass 2005 /2005PM eller högre. Om fordonet inte är typgodkänt för det alternativa bränslet, skall det genom uppgifter från tillverkaren eller generalagenten säkerställas att fordonet vid drift även med sådant bränsle motsvarar kraven enligt lögst miljöklass 2005 /2005PM.

Användarkrav – som gäller samtliga fordonskategorier ovan

Fordon som kan drivas med alternativt bränsle måste köras minst halva körsträckan på det alternativa bränslet för att räknas som miljöfordon. Kravet gäller som årsmedelvärde. De ska i största möjliga utsträckning drivas med bränslen som framställs ur förnybara energikällor[3].

För att köra halva körsträckan på gas måste 45% av bränslevolymer utgöras av gas räknat i kubikmeter, jämfört med bensen räknat i liter. För att köra halva körsträckan på E85 måste 60 % av mängden inköpt drivmedel utgöras av E85.

[1] I dagsläget är inte E85 certifierat fordonsbränsle. Krav på etanoldrivna bilar bränsleförbrukning ställs därför vid bensindrift.

[2] För de gasdrivna modeller som är godkända för både gas- och bensindrift gäller att det mest fördelaktiga förbrukningsvärdet av gas och bensen kan användas.

[3] enligt definitionen i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/77/EG

Minimikrav på fordon som används i tjänsten

Cykel

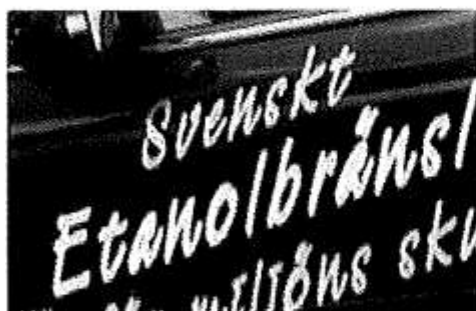
Om egen cykel används bör den vara utrustad med effektiva bromsar och ringklocka samt reflexer och belysning om cykeln ska användas i mörker. Cyklar som arbetsgivaren tillhandahåller ska uppfylla kraven enligt Cykelfakta (se cykelfakta.nu) eller motsvarande. Cykelhjälm minskar skaderisken vid cykling markant och ska användas vid cykling i tjänsten.

Hyrbilar, tjänstebilar och leasingbilar

Kraven gäller för bilar som anskaffas/hyrs.

Personbilar hyrda, leasade eller köpta ska

- Erbjudas förare och passagerare ett bra skydd vid frontal- och sidokollision. Det anses vara tillfredsställt om bilen uppfyller kraven för minst fem stjärnor vid provning enligt Euro NCAP (European New Car Assessment Programme) och två stjärnor enligt samma program när det gäller påkörning av fotgängare. Bilen ska också ha whiplashskydd samt antisladdsystem (ESP).
- Vara försedda med alkolås. Alkolås bör kombineras med ett aktivt förebyggande alkol- och drogarbete samt rutiner för att hantera att onyktra personer inte får igång fordonen.

Miljövänlig nog?

- Ha minst 3 mm mönsterdjup på sommardäck och 4 mm på vinterdäck. För resor i Stockholmsområdet ska odubbade vinterdäck användas av miljö- och hälsoskäl. Av miljöskäl ska däcken vara fria från HA-oljor när originaldäcken byts ut. Däcken på helt nya fordon bör vara fria från HA-oljor. Minst tio procent mer luft i däcken över rekommenderat tryck ger ökad trafik-säkerhet och minskade utsläpp.

- Vara miljöbil enligt Vägverkets definition. Denna definition finns på Vägverkets hemsida www.vv.se. En lista med trafiksäkra miljöbilar kommer att tas fram under våren 2006.

- Om, i undantagsfall, en miljöbil inte används, så ska denna vara så energisnål som möjligt med hänsyn till vad man behöver.

- Vid tjänsteresor med normala utrymmebehov får bilen ha en bränsleförbrukning på högst 6,7 liter bensin eller 6,0 liter diesel/100 km.

- Vid tjänsteresor där 3–5 personer åker i samma bil eller där man har mycket last, får bilen ha en bränsleförbrukning på högst 8,0 liter bensin eller 7,2 liter diesel/100 km.

- Vid tjänsteresor där fler än 5 personer åker i samma bil får bilen ha en bränsleförbrukning på högst 9,2 liter bensin eller 8,4 liter diesel/100 km.

- Tankas med miljöbränsle.

(Krav på tjänstevikter har inte medtagits. Detta med anledning av att den övre gränsen löses med krav på bränsleförbrukning. Den undre gränsen löses med att krav ställs på att minst fem stjärnor i Euro NCAP.)

Lätta lastbilar, upp till 3,5 ton, och tunga fordon, över 3,5 ton, ska

- Ha huvudstöd och trepunktsbälte på de platser som används samt whiplashskydd.

Öka trycket med tio procent, så blir färderna både säkrare och renare.

- Vara försedda med alkoholås. Alkoholås bör kombineras med ett aktivt förebyggande alkohol- och drogarbete samt rutiner för att hantera att onyktra personer inte får igång fordonen.
- Ha minst 3 mm mönsterdjup på sommardeck och 4 mm på vinterdeck. För resor i Stockholmsområdet ska odubbade vinterdeck användas av miljö- och hälsoskäl. Av miljöskäl ska däcken vara fria från HA-oljor när originaldäcken byts ut. Undantag kan medges om det inte finns sådana deck att köpa för fordonet. Minst 10 procent mer luft i däcken över rekommenderat tryck ger ökad trafiksäkerhet och minskade utsläpp.
- Vara en så energisnål bil som möjligt med hänsyn till den storleksklass man behöver.
- Vara av bästa tillgängliga miljöklass.
- Tankas med miljöbränsle.
- Ha underkörningskydd runt om (gäller tunga fordon).
- Ha antisladdsystem (ESP).
- Vara försedd med bältespåminnare.
- Ha videoutrustning för siktt runt om på tunga fordon och bussar.
- Ha bränsleutrustning för att underlätta sparsam körning.

Egen bil

Om egen bil används i tjänsten ska den:

- Vara av årsmodell 2000 eller nyare.
- Ha huvudstöd och trepunktsbälte på de platser som används.
- Ha krockkudde vid förarplatsen.
- Ha minst 3 mm mönsterdjup på sommardeck och 4 mm på vinterdeck.
- Ha dubbfria och välfyllda däck.

Från och med 1 juli 2007 gäller följande krav:

Egna bilar som används i tjänsten ska

- Ha bra skydd för passagerarna vid frontal- och sidokollisioner, vilket anses vara uppfyllt om bilen uppfyller kraven för minst fyra stjärnor vid provning enligt Euro NCAP (European New Car Assessment Programme)

- Vara så energisnåla som möjligt med hänsyn till sin storleksklass, vilket innebär högst 8,6 liter bensin eller 7,7 liter diesel/100 km.

- Vara inregistrerade första gången tidigast 1 januari 2001.

- Ha däck som är fria från HA-oljor.

Från och med 1 juli 2009 tillkommer följande krav:

- Egna bilar ska vara utrustade med antisladdsystem (ESP).

- Egna bilar ska vara utrustade med bältespåminnare på förarplats enligt Euro NCAP:s krav.

Underhåll

Fordon skall underhållas på verkstäder och tvättanläggningar som inte har några oåtgärdade förelägganden från tillsynsmyndighet.

Framtida krav på bilar

Utvecklingen går framåt och så snart det finns tekniska och kommersiella förutsättningar, kommer staden att öka kraven på de bilar vi anskaffar eller hyr för resor i tjänsten. Ett exempel på en sådan utveckling, där införande kommer att ske på en del av stadens leasade fordon, är:

- System för att hjälpa föraren att hålla hastighetsgränsen (ISA-system).

Andra exempel på intressant utveckling är:

- Nya drivsystem som syftar till att minska CO₂-utsläppen, till exempel bränsleceller.
- Krav på att bränsleförbrukningen har minskat med minst elva procent under perioden 2006–2010
- Tre stjärnor i Euro NCAP för påkörning av fotgängare.
- Färd dator som hjälper föraren köra såväl snålt som rent.
- Bullerkrav kan komma att ställas i kommande revidering av minimikrav på bilar;
- Utvecklade krav på lågbullrande däck.

Bilaga 3

Riktlinjer - tjänstefordon, Gäller från och med 2008-09-01

Alla fordon som trafikkontoret köper in eller leasar ska, där det är tekniskt möjligt, vara miljöfordon enligt den definition som antagits av kommunfullmäktige.

Anskaffning

- Beslut om nyanskaffning av motorfordon - köp och leasing - fattas av förvaltningschefen.
- Beslut om förlängning av leasingavtal fattas av förvaltningschefen efter samråd med avdelningschefen.

Användning

- Tjänstebilen får inte användas för privata resor.
- Tjänstebilen ska framföras och parkeras enligt gällande trafikföreskrifter.
- Föraren betalar själv eventuella böter (ex. fortkörning, felparkering)
- Tjänstebilen ska normalt parkeras i garaget i tekniska nämndhuset/våraövriga garage eller uppställningsplatser.
- I tjänstebilen ska körjournal finnas.
- Körjournal ska föras vid resor med kontorets fordon. Syftet är att möjliggöra uppföljning av bl a nyttjandegraden. Avdelningarna ansvarar själva för att uppföljning sker.
- Tjänstebilarna ska utnyttjas så effektivt som möjligt. Bilar med låg nyttjandegrad bör sägas upp.

Körjournal

Körjournal ska fyllas i för Trafikkontorets samtliga bilar. Körjournalen förvaras i tjänstebilen. I körjournalen ska registreras:

- Mätarställning vid årets början
- Vem som kört bilen under arbetspasset
- Mätarställningen, datum och klockslag vid resans början och slut samt hur många kilometer du kört
- Resmålet/resmålen och syftet med resan ska anges (vid flera resor räcker det med en övergripande beskrivning, exempelvis ange stadsdel eller motsvarande)
- Mätarställningen för bilen ska registreras vid tankning
- Vid tankning och/eller vid köp av tillbehör antecknas köpnotans (kvitto) datum samt namn på den person som tankat bilen/använt kortet
- Körjournalen och samtliga kvitton för bensen, parkering mm ska varje månad godkännas av överordnad chef genom signering och förvaras på ett sådant sätt att uppföljning av hur bilen nyttjats är möjlig

Uppföljning

Avdelningarna ska följa upp användningen och nyttjandegraden genom kontroll av faktiskt antal körda kilometer en gång per år. Årlig körsträcka kontrolleras mot registrerad mätarställning och drivmedelsbrukningen följs upp efter faktiskt antal körda mil.

Arkivering

Körjournaler och kvitton är redovisningsmaterial och ska arkiveras årsvis av avdelningen. När leasingtiden är slut för ett fordon lämnas befintligt redovisningsmaterial (körjournaler, kvitton m fl) till arkivet. Respektive avdelning/enhet kontaktar arkivexpeditionen på tel 508 26455 innan leverans.

